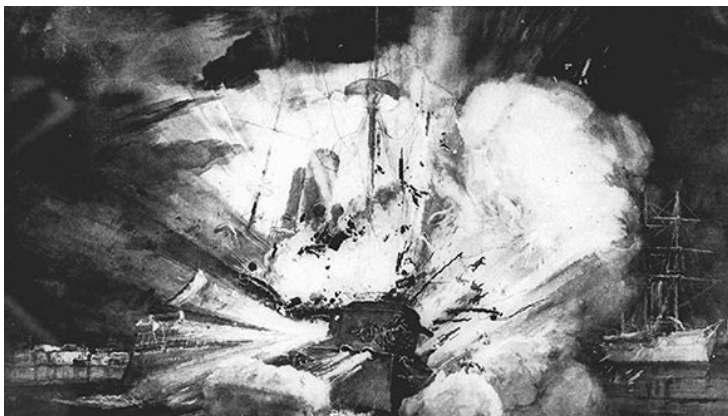

Lärdomar från ?Maine? för att förstå det som händer i Venezuela

Den 15 februari 1898 exploderade USAs slagskepp *Maine* i Havannas hamn och förorsakade 266 döda. Händelsen utnyttjades av USA för att intervensera i det spansk-kubanska kriget. 121 år efter denna dramatiska händelse ska vi förklara vad detta har gemensamt med den nuvarande situationen i Venezuela.

Explosionen som förstörde det amerikanska slagskeppet *Maine* i Havannas hamn var en av stadens största tragedier under 1800-talet. Men hur kom det sig att *Maine* befann sig i Havanna?

[Sputnik](#) intervjuade den kubanske historikern Ernesto Limia Díaz, som berättade att "explosionen inte var en isolerad händelse, den var utlösaren för en plan som redan gjorts upp."

I slutet av 1800-talet framstod USA som en förstklassig ekonomisk kraft efter framväxten av finanskapitalet. Men det var inte någon stor militärmakt. Detta innebar en rad utmaningar för att nå ut på en marknad som då var uppdelad mellan de europeiska makterna.

Storbritannien var huvudkonkurrenten, med den mest utvecklade flottan i världen vid den tiden, och den viktigaste marknad som stormakterna stred om var Kina.

Men för att nå denna stora marknad behövde amerikanerna bygga en kanal på det centralamerikanska näset och skapa kolhamnar längs vägen. Det idealiska området var Filippinerna, som då var en spansk koloni.

Dessutom behövde denna kanal skyddas mot en eventuell attack från europeiska makter i Atlanten och för att försvara den behövde de Guantánamo, även det i spanska händer.

År 1898 inser USA att Spanien i Kuba är besegrat och det var "nu eller aldrig". Som ett "artighetsbesök" kom slagskeppet *Maine* till Havanna. "*Maine* löpte in i viken den 24 januari med sina kanoner riktade mot staden; det var ett faktum att det påstådda vänskapsbesöket var en provokation", sade forskaren.

Den 15 februari befann sig 352 besättningsmän på fartyget, och endast tre hade fått lov att ta lunchpaus i land. "Men kaptenen och hela besättningen befann sig på skeppet, i motsats till vad som sägs, nämligen att de skulle ha lämnat för att de visste att skeppet skulle explodera. Det är inte korrekt?, säger Limia Díaz.

Klockan 9 på kvällen inträffade den första explosionen och fartyget började sjunka. Hela staden gick man ur huse för att hjälpa till i denna tragedi och många av dem som var där omkom i en andra explosion några minuter senare. Havannas invånare deltog i begravningen av de avlidna sjömännen och till deras ära byggdes senare ett monument på Malecón i Havanna.

Enligt Limia var teorin att skeppet kunde ha beskjutits med en torped möjlig men det gynnade inte någon av parterna. "Denna typ av

fartyg hade kolförvaringen mycket nära ammunitionen, och kolet var också mycket flyktigt. Vetenskapliga undersökningar utförda av briter och amerikanerna själva hundra år senare, pekar på att det var en olycka beroende på denna närhet," sade professorn.

Men utan att vänta på resultat förklarade Theodore Russell, då vice statssekreterare i USAs marin, att det var "en aggression".

En amerikansk utredningsgrupp genomförde en omfattande undersökning av resterna och informerade Marindepartement att explosionen orsakats av en mina utifrån. Därför godkände USAs kongress interventionen i det spansk-kubanska kriget i fredsbevarande syfte. En månad senare inleddes kriget mellan Spanien och USA.

Många år senare blev känt att Tomás Estrada Palma, då kubansk delegat för frihetskämparna i USA (efter USAs intervention den första presidenten i Republiken Kuba) skickade ett brev till ön i slutet av januari och varnade för att det redan fanns en plan som garanterade en direkt intervention utan annektering.

"Det vill säga, före olyckan fanns det redan en uppgjord plan. Sändningen av slagskeppet till Havanna var endast avsedd att få fram en förevändning. Tyvärr inträffade olyckan, men det var tillräckligt," förklarade Limia.

Lektioner för Venezuela 2019

Inför hotet om en möjlig intervention i Venezuela, efter oppositionens Juan Guaidós självutnämning som interimspresident och erkännande från USA, Brasilien, Colombia, Chile och andra europeiska länder, varnar den kubanska historikern för ett scenario som bär likheter med händelserna med *Maine* för mer än ett sekel sedan.

"Med återkomsten av högerregeringar i Latinamerika råder nu en situation som har gjort det möjligt för USA att tro att detta är rätt tillfälle att besegra chavismen, och att det är nu eller aldrig. De söker en förevändning och vi som människor kan inte tillåta detta, och därför måste vi mobilisera den allmänna opinionen", varnade Limia.

"För 121 år sedan fanns inte den press som finns idag, men USA hade förberett en internationell opinion för att förmodat hjälpa kubanerna i ett pacificerande syfte. Det är samma upplägg nu, idag tillämpar man plundringens filosofi i Venezuela för att sedan skicka humanitärt bistånd i den påstådda avsikten att hjälpa, vilket är ironiskt eftersom denna hjälp är lokaliserad till ett av Colombias fattigaste städer", säger analytikern.

Limia varnar för att sökandet efter en förevändning för ett ingripande skulle kunna vara det spända läget med USAs ambassad i Caracas, i hopp om att Nicolás Maduros regering skulle använda våld mot de diplomater som var ovilliga att lämna landet, "men det fungerade inte". "Nu har de anlänt till gränsen med den påstådda hjälpen, men fortsätter att konstruera en fantasivärld för att världen ska se interventionen som fredsbevarande", sade han.

"Det är en så komplex situation, att den venezolanska *Maine* kan vara vad som helst: ett påstått misstag vid gränsen, något som händer med Guaidó... faran är överhängande. Det finns en plan som går ut på att invadera Venezuela och när den väl kommer till allmänhetens kännedom är det för att maskineriet är i full gång," avslutade den kubanska historikern.

Cubadebate 190215 /cv

Las lecciones del Maine para entender lo que pasa en Venezuela